

Tartalomjegyzék

Bevezetés

1. Szuhakálló település gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények

- 1.1. A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései
- 1.2. A kormány fejlesztési irányai

2. Szuhakálló település gazdasági helyzete és a várható változások

- 2.1. A vagyoni helyzet
- 2.2. A pénzügyi helyzet
- 2.3. A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák
- 2.4. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése
- 2.5. Folyamatban lévő beruházások, fejlesztések

3. A különböző szintű fejlesztési, szolgáltatási, illetve egyéb programokkal kapcsolatos érintettség

4. A gazdasági program

4.1. Fejlesztési elképzelések

- Ipar
- Idegenforgalom
- Infrastruktúra

4.2. Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése

- Általános foglalkoztatást segítő célok és feladatok
- Közmunkások foglalkoztatása

4.3. A településfejlesztési politika célkitűzései

- A településfejlesztés széles nyilvánossága
- A településfejlesztés átgondoltsága
- A településrendezési terv
- Felkészülés a pályázatokra
- Településfejlesztési célok

4.4. Az adópolitika célkitűzései

- A helyi adókkal kapcsolatos adópolitikai célkitűzések
- Egyéb adókkal, adó jellegű bevételekkel kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

4.5. Az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások

- Közigazgatás
- Az épített és természeti környezet védelme
- A lakás és egyéb önkormányzati helyiség gazdálkodás
- A vízrendezés és csapadékvíz elvezetés
- A csatornázás
- A köztemető fenntartás
- A helyi közutak és közterületek fenntartása
- A helyi tömegközlekedés
- A köztisztaság és településtisztaság fenntartása
- A helyi tűzvédelem
- A közbiztonság helyi feladatainak ellátása
- Közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban
- Közreműködés a foglalkoztatás megoldásában
- Gondoskodás az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról
- Gondoskodás a szociális ellátásról
- Gyermekek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás

- Közösségi tér biztosítása, valamint a közművelődési tudományos művészeti tevékenység és a sport támogatása
- A nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása
- Egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése

4.6. Befektetés támogatási politika célkitűzései

4.7. Településüzemeltetési politika célkitűzései

5. A gazdasági program megvalósításának pénzügyi mérlege

5.1. Kiadások

5.2. Bevételek

5.3. Kiadás megtakarítás

Bevezetés

A gazdasági program elkészítésére a helyi önkormányzatokról szóló **1990. évi LXV. törvény 91. §** -ában megfogalmazott kötelezés alapján került sor.

„91.§(6) A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon **célkitűzéseket, feladatokat**, amelyek a **költségvetési lehetőségekkel összhangban**, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével - a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve - az önkormányzat által nyújtandó **kötelező és önként vállalt feladatok** biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A gazdasági program tartalmazza különösen: **a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adó politika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat**, továbbá városok esetében a befektetés-támogatási politika, városüzemeltetési politika célkitűzéseit.

(7) A gazdasági programot a képviselő-testület **az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el, ha az egy választási ciklus idejére szól**. Ha a meglévő gazdasági program az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.”

A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az Önkormányzat Képviselő-testülete a ciklusának időtartama alatt egy **egységes, előre meghatározott célrendszer** szerint működjön, fejlődjön.

A Képviselő-testület tudomásul veszi azt, hogy a jelen gazdasági programban meghatározottakat alkalmazni kell minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, az éves költségvetési rendeletekről, az éves és éven túli kötelezettségvállalásokról döntéseknél.

A gazdasági program összeállítása során az alábbiak kerültek figyelembevételre:

- a Képviselő-testület és a polgármester elképzelései;
- a polgármester ciklusprogramja;
- az Önkormányzat fenntartásában lévő intézmények vezetőinek javaslatai, elvárásai, elképzelései,
- az Önkormányzat lakossága által megfogalmazott elképzelések, igények,
- az Önkormányzat jelenlegi, illetve várható pénzügyi helyzete.

A gazdasági programban meghatározott célkitűzések eléréséhez a Képviselő-testületnek két irányba is koncentrálnia kell:

- egyrészt a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- másrészt a szükséges anyagi források, eszközök megteremtésére.

A célkitűzések megvalósításakor a Képviselő-testületnek ügyel arra, hogy az egyes elképzelések úgy valósuljanak meg, hogy azok a legfőbb célként meghatározottakat segítsék, járuljanak hozzá a részcélok megvalósításához.

A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a Képviselő-testületnek biztosítani kell a **szükséges anyagi eszközöket**, valamint vagyont.

Az anyagi eszközök, valamint a vagyon megteremtéséhez nem elegendőek a szokásos, évről évre keletkező források (állami támogatások), hanem értelemszerűen szükségessé válik

- a pályázati lehetőségek felkutatása, pályázati források megszerzése illetve
- az Önkormányzat sajátosságainak kihasználása alapján – az adottságok határai között - új lehetőségek keresésére, illetve a meglévő anyagi források felhasználása.

A programban minden célkitűzéshez, felsoroláshoz megadásra kerül a célfokozat, mely a következő lehet:

- mindenképpen megvalósítandó (jele: **MM**)
- kedvező körülmények között megvalósítandó (jele: **KM**)
- megvalósítható (jele: **M**)

A programban a célfokozat jelzése például a következő: (CF: MM)

1. Szuhakálló község gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények

1.1. A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései

Az önkormányzat 2011-2014 közötti időszakának lehetőségeit nagyban meghatározza, befolyásolja a Magyar Köztársaság Kormányának ezen időszakra eső, közzétett gazdasági programja, az abban megfogalmazott célok, megvalósításához társított elképzelések, azokat realizáló döntések.

A Nemzeti Együttműködés Programja a munkaközpontú gazdaságot, társadalmat és államot helyezi előtérbe. Preferált szerepet szán a munkahelyteremtésnek (Tíz év alatt egymillió új munkahely), ezen belül az építőiparnak, a mezőgazdaságnak és a turizmusnak, vállalkozásoknak. Egyszerűbb és teljesíthetőbb feltételeket kíván megteremteni a vállalkozások számára.

Önálló programot hirdet a felesleges gazdasági bürokrácia okozta költségek megfelelésére. Életszerű, egyszerű, ügyfélbarát szabályozást kíván kidolgozni, intézményi garanciákat nyújtva a szabályok egyszerűségének megőrzésére.

A magyar termékek, áruk, termelők, fogyasztók védelme, előtérbe helyezése érdekében közbeszerzési fordulat végrehajtását, az uniós források hasznos, gyors és egyszerű felhasználását hirdeti meg.

Kiemelt feladatként kezeli az állami és önkormányzati beruházások támogatását. Versenyképes oktatást és képzést, vállalkozásbarát önkormányzatokat kíván megteremteni.

Átalakítja a közmunka és az egészségügyi ellátás struktúráját. A szociális biztonság politikáját új alapokra kívánja helyezni.

A kormányprogram kisebb parlamentet és az ésszerű, hatékony önkormányzati politikát, az állam megfelelő, ésszerű és hatékony működtetését; a közigazgatási rendszer ésszerűség útjára terelését a közjó szolgálatába történő állítását igéri. A bürokrácia okozta indokolatlan társadalmi terheket, határozott lépésekkel kívánja mérsékelni.

Fontosnak tartja a vállalkozások és az önkormányzatok számára minimálisra csökkenjen a pályázatokkal kapcsolatos adminisztráció. Az önkormányzatok részvételével energiahatékonysági programokat kíván megvalósítani.¹

A **Nemzeti Együttműködés Programja** az önkormányzatokkal, **gazdasági helyzetükkel, illetve a helyi adóztatási rendszerrel, adópolitikával** kapcsolatban a kormány megállapításait, terveit, megoldási elképzeléseit az alábbiak szerint tartalmazza:

„Az önkormányzati szektorban a bevételkiesés mellett, a kiadási oldalon nagymértékű növekedés várható. Mivel a felsorolt jelenségek koncentráltan jelentkeznek, felmerül a helyi önkormányzatok tömeges csődbemenetelének kérdése is.

A helyi szintű fejlesztések motorja a helyi önkormányzat. Kérdéssé válik, hogy a közeljövőben be tudják-e ezt a szerepüket tölteni? Egyrészt a rossz gazdasági helyzetben kényszerpályára kerülő önkormányzatoknak nehézséget jelenthet a helyi közfeladatok és közszolgáltatások fenntartása, másrészt nagyon alacsony az önkormányzatok közötti együttműködési képesség. A kistérségi együttműködések is inkább a törvényi kötelezettség miatt indultak el, mintsem a közfeladatok és közszolgáltatások hatékonyabb fenntartásának igénye miatt.

Napjainkban a vállalkozók és szervezeteik egyre élesebb kritikát fogalmaznak meg a települési önkormányzatokkal szemben. Magasak a helyi adók és az illetékek, versenyképességet csorbító sarcnak érzik az iparüzési adót, miközben a településektől cserébe csak elégtelen gazdasági infrastruktúrát és bürokratikus ügyintézkést kapnak. Az okok azonban, és így a megoldások is, csak kisebb részben az önkormányzatoknál, nagyobb részben az államnál találhatók.

Az állam a helyben keletkezett adóbevételek zömét - a személyi jövedelemadó esetében több mint kilencven százalékát - elvonja, majd különböző közfeladatokra, oktatásra, egészségügyre vagy szociális ellátásra fejkvóták alapján visszaosztja. Sőt, ebben a rendszerben az állam úgy írhat elő törvényileg közfeladatokat a települések számára, hogy a feladatok ellátásához szükséges finanszírozást nem, vagy nem elegendő mértékben biztosítja.

Így a települések előtt gyakorlatilag két út áll: vagy saját bevételeikből, a helyi vállalkozások megadóztatásából, vagy a fejlesztési és beruházási kiadások lefaragásából pótolják a hiányzó forrásokat. A végeredmény: a magas helyi adók és a gyenge helyi gazdasági infrastruktúra kettőssége.

Versenyképes vállalkozások azonban csak versenyképes településeken működhetnek. Ezért a megoldás sokkal inkább a településeken keletkezett források állami elvonásának csökkentése, mintsem a települési önkormányzatok elsorvasztása.

Amíg a települések finanszírozásában, a helyi és a központi adók megosztásában nem születik olyan rendszer, amely közvetlen kapcsolatot teremtené a települések gazdaságfejlesztési tevékenysége és a települések bevételei, a települések gazdasága és gazdagsága között, addig a vállalkozásokra kivetett helyi adók és illetékek csak a helyi sarc formái maradnak. Olyan helyi sarc ez, aminek bevételeivel az önkormányzatok más közfeladataik elégtelen állami finanszírozását fedezi.

Fontos továbbá, hogy az új rendszerben a vállalkozások és az önkormányzatok számára minimálisra csökkenjen a pályázatokkal kapcsolatos adminisztráció.”²

¹ Forrás: Nemzeti Együttműködés Programja, a felsorolás részei szó szerinti idézve.

² Forrás: Nemzeti Együttműködés Programja

A Kormány 2011. februárjában bejelentett gazdasági akcióterve – a Széll Kálmán Terv – az alábbi, önkormányzati működést is érintő prioritásokat fogalmazza meg:

Közfoglalkoztatás

„Olyan közmunka-programokat indítunk, amelyek sok ember munkáját igénylik, és olyan régóta halogatott, fontos problémákat oldanak meg, mint a gátak, víztárolók megépítése, belvízelvezető csatornák kialakítása és karbantartása.Az Új Széchenyi terv 73 milliárd forintnyi forrást tartalmaz a közmunka programok és a hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatásának támogatására.”³

Közoktatás:

„Az államnak vissza kell térnie az oktatás világába. Nem függhet az oktatás színvonala az önkormányzatok helyzetétől és eseti döntéseitől, az állam ezen a téren egységes rendet tud tenni.....Súlyos problémák mutatkoznak a közoktatás szintjén is. Olyan tudással bocsátja el az általános iskola a tanulóit, amely nem elégséges a megfelelő munkavégzéshez. Gyakran az alapvető írás-olvasási készségek is hiányoznak az általános iskolát végzettek körében.....Új közoktatási törvény lép életbe 2012. szeptember 1-jétől. Ebben az oktatási kötelezettséget a jelenlegi 18-ról 15 éves korra szállítjuk le. Föl kell kínálni a fiatalok és szüleik számára azt a lehetőséget, hogy választhassanak, hogy a 15. életévét betöltött fiatal folytatni kívánja-e tanulmányait, vagy inkább munkába áll.Az Új Széchenyi terv 285 milliárd forintnyi forrást tartalmaz oktatással kapcsolatos beruházásokra, fejlesztésekre és felújításokra.”⁴

Egészségügy, gyógyszer-támogatás:

„Át kell alakítani a gyógyszer-támogatás rendszerét úgy, hogy a gyógyszerek ára ne emelkedjen, de az adófizetők pénzéből kevesebbet kelljen költeni rá. Mindezt egy többlépcsős folyamatban kell elvégezni, a támogatások korrump és átláthatatlan jellegét fel kell számolni. Ehhez például meg kell vizsgálni, hogy mi indokolja a gyógyszergyárak által finanszírozott, gyógyszerfelíró orvosok részére egzotikus üdülőhelyeken szervezett továbbképzéseket és a jutalékok átláthatatlan rendszerét....Az egészségügy rendszerét is át kell alakítani, mert miközben pénzhiánytól szenvednek a rendelőintézetek, a kórházak, az egészségügyben dolgozók elfogadhatatlanul alacsony bérért dolgoznak, aközben az indokolatlan kiadások, a rossz szervezés és a feleslegesen elköltött milliárdok is részei az egészségügy mindennapjainak. Az átszervezéssel megtakarított forrásokat a kórházak fejlesztésére, vagy akár az egészségmegőrzést nagyban szolgáló tömegsport programokra.....Az Új Széchenyi terv 298 milliárd forintnyi forrást tartalmaz egészségüggyel kapcsolatos beruházásokra, fejlesztésekre és felújításokra.”

A Széll Kálmán Terv alapkövetelményként az államadósság mértékének csökkentését határozza meg.

A kormányprogram illetve a gazdasági akcióterv egyes elemei közvetlenül érintik az Önkormányzatot, illetve Polgármesteri Hivatalt. Az önkormányzati rendszert, az önkormányzati feladatellátást, a feladatellátáshoz kapcsolódó finanszírozási struktúra megváltoztatását jelentő jogszabályok megalkotása, az ún. „sarkalatos törvényekben”, előreláthatólag legkorábban 2011. őszén várhatóak.

³ Forrás: Széll Kálmán Terv

⁴ Forrás: Széll Kálmán Terv

Ugyanakkor ezek a változások alapjaiban meghatározzák az önkormányzat 2011-2014. évek közötti időtartamra tervezendő gazdasági programjának megalapozottságát, végrehajthatóságát.

A gazdasági program a törvényi kötelezésen alapulva, a jelenleg hatályos jogszabályi környezetnek megfelelően készült el.

1.2. A kormány fejlesztési irányai

A kormány fejlesztési elképzelései kihatnak az Önkormányzat fejlesztési elképzeléseire is.

A kormányprogram szerint a fejlődés húzóágazatai **az építőipar, a mezőgazdaság és a turizmus.**

A kormány állami és önkormányzati beruházások beindításával fejleszteni kívánja az **építőipart**. Legfontosabb gazdasági mozgástér mozgatórugóit a következőkben határozza meg: „*a helyi adottságokra és magas munkaigényes vállalkozásokra építő egészségipar, turizmus, zöld gazdaság, megújuló energia, víz alapú gazdaságfejlesztés, járműipar, tudásipar, tranzitgazdaság, élelmiszeripar, üzleti szolgáltatások. Természeti, kulturális, gazdasági-társadalmi és geopolitikai helyzetünkre építve adottságainkból előnyt kell kovácsolnunk: földrajzi helyzetünk kihasználásával működő tranzitgazdaság kiépítése a cél*”.⁵

A kormány a **területfejlesztési** elképzelései között rögzíti, hogy Magyarország számára 2011. évtől újabb **fejlesztési források** nyílnak meg az Új Széchenyi Terv keretében.

A kormányprogram a következő értékeket rögzíti:

- *munka;*
- *otthon;*
- *család;*
- *egészség;*
- *rend.*

Ezen értékek védelme, elérése érdekében kívánja a kormány a magyar gazdaságot fejlődési pályára állítani.

2. Szuhakálló község gazdasági helyzete és a várható változások

2.1. A vagyoni helyzet

Az Önkormányzat vagyona a 2010. évi zárómérleg alapján **342.694.000** forint. 2006-ban a vagyon nagysága **350.814.000** forint volt.

A vagyon nagysága az elmúlt 4 évben csökkenést mutat.

⁵ Forrás: Nemzeti Együttműködés Programja

A vagyoncsökkenés okai között - a részben **saját erőből**, másrészt **sikeres pályázatokból megvalósított** fejlesztések, a felelős vagyongazdálkodás ellenére – a forgalomképes vagyonelemek egy részének értékesítése, a meghatározó (tízmilliós) nagyságrendű fejlesztések hiánya, a számviteli előírások szerint elszámolt értékcsökkenés szerepel.

Az önkormányzati vagyon szerkezete a következő:

Vagyonelem megnevezése	Ingatlan db száma	Az összes vagyontól a vagyon értéke (E Ft)
Forgalomképtelen törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)	157	113.969
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)	39	169.054
Egyéb (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető)	150	59.671

A **forgalomképtelen törzsvagyon** körébe tartozó főbb ingatlanok: Polgármesteri Hivatal, intézmények: Zöld Titkok Kastély Tagóvoda; Gárdonyi Géza Tagiskola, Orvosi rendelő,továbbá a közterületek és utak-hidak.

Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon körébe tartozó főbb vagyonelemek: gázcseretelep, karbantartótelep és műhely, Bajcsy Zs. u.18 sz. alatti üzlethelyiség.

Egyéb vagyon körébe tartoznak a következő ingatlanok: külterületi földterületek illetve a következő más vagyon: pénzeszközök; kis- és nagyértékű tárgyi eszközök, gépek, berendezések, felszerelések.

A **vagyon vagyonelem szerinti megoszlása** kedvezőtlen, mert nagy a forgalomképtelen, illetve a korlátozottan forgalomképes vagyon aránya. Mivel valamennyi a forgalomképtelen, illetve a korlátozottan forgalomképes vagyon önkormányzat kötelező és egyéb feladatot lát el, forgalomképesé tételükre, s ezáltal mobilizálható, hasznosítható önkormányzati vagyonrész kialakítására nincs lehetőség. A forgalomképes ingatlanok többsége, pedig jellegüknél fogva nem piacképes, bevétel-célú hasznosításukra, szinte semmilyen lehetőség nem kínálkozik.

2.2. A pénzügyi helyzet

Az Önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét az elmúlt öt évben az alábbiak jellemezték:

- az Önkormányzatnak a fizetőképessége fenntartásához külön állami támogatást kellett igénybe vennie, mely az önhibáján kívül hátrányos helyzetbe került önkormányzatok (ÖNHIKI) és a működésképtelen önkormányzatok támogatását jelentette.
- Működési célú hitel felvételére nem került sor, azonban a munkabérhitel és a folyószámla-hitelkeret, mint likvid hitel állandósult;
- Új beruházási célú hitel felvételére nem került sor. Pályázati önrész biztosításához (iskola IKT projekt, tornaterem bővítés) 2006. évben 10 M Ft

nagyságú célhitelt igényelt az önkormányzat a számlavezető pénzintézettel. A hitel futamideje 2013. évben jár le.

- Az önkormányzat gazdálkodását, folyamatos működési, likviditási problémák jellemezték.

Az ÖNHIKI-s és a működésképtelen önkormányzatok támogatására benyújtott pályázatok eredményei, a felvett hitelek mutatói a következők voltak:

	2006	2007	2008	2009	2010
ÖNHIKI-s támogatás (E Ft)		2.874			
Működésképtelen támogatás(E Ft)		4.000	5.000	1.700	3.000
Működési hitelfelvétel (E Ft)		-	-	-	-
Fejlesztési hitelfelvétel (E Ft)	4.000 6.000	-	-	-	6.478*-

* támogatás megelőlegező-hitel, játszótérépítés

2.3. A költségvetés főbb szerkezete és a várható tendenciák

Az Önkormányzat költségvetéseinek, költségvetési rendeletek szerinti kiadási főösszege az elmúlt 4 évben 140-150 millió forint körül mozgott.

Kiadások

A költségvetési kiadások szerkezete az alábbiak szerint alakul:

Megnevezés	A kiadások aránya és összege									
	2006		2007.		2008.		2009.		2010.	
	E Ft	%	E Ft	%	E Ft	%	E Ft	%	E Ft	%
Személyi kiadások	77.622	43	51.569	39	46.415	35	52.748	33	61.334	39
Járulékok	24.490	14	16.418	12	14.492	11	13.637	9	13.591	9
Dologi kiadások	37.813	21	34.788	26	38.382	28	43.637	27	45.544	29
Ellátottak juttatásai	21.397	12	24.624	19	29.409	22	27.089	17	24.434	15
Értékpapír	0		-	-	-	-	-	-	-	-
Felhalmozási kiadások	18.669	10	5.055	4	5.117	4	21.771	14	12.220	8
Kiadások összesen:	179.991	100	132.454	100	133.815	100	158.882	100	157.123	100

A költségvetési kiadásokról megállapítható, hogy arányaikban, – az oktatási intézmények átszervezését követően – szinte változatlanok.

Az önkormányzat kiadásainak jelentős hányada a fenntartási, üzemeltetési kiadásokra, a rendszeres pénzellátások kifizetésére került felhasználásra.

Az összkidadások között – 2009-2010. év kivételével – csekély a **felhalmozási** kiadások (beruházások, fejlesztések, beszerzések) aránya. 2009. évben a közintézmények akadálymentesítése, 2010. évben pedig a játszótér-létesítés valósult meg pályázati támogatásból.

A **személyi jellegű kiadások és járulékok** 5 év alatt jelentősen nem növekedtek, nem változtak. A közszférában 4. éve nem valósult meg bérfejlesztés, törvényben rögzített bérelemek (13. havi illetmény) és béren kívüli juttatások szűntek meg. A személyi juttatások évenkénti eltérését a minimálbér növekedése, a Kjt.; Ktv. szerinti soros lépések, valamint az egyszeri nagyobb összegű kifizetések (pl. jubileumi jutalmak) jelentik, változatlan állományi létszám mellett. Jelentős bértömeg-változást okoztak 2009-2010. év folyamán a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó kifizetések.

A **dologi kiadások** előző időszakhoz mért (48 %-os) erőteljes növekedése egyértelműen megállt, annak ellenére, hogy a fenntartási költségek 5 év alatt jelentős nagyságrendű változáson mentek keresztül, tekintettel az inflációra és a közműdíj változásokra. A dologi kiadások esetében, az önkormányzat jórészt az elkerülhetetlen közmű- és szolgáltatási díjak megfizetésére korlátozta kiadásait, forrás hiányában.

A költségvetési kiadások közül a következő években **várható**, hogy

- a **személyi juttatások és a munkaadókat terhelő járulékok** nagyságát és arányát
 - **növeli**
 - a kötelező munkabéremelés (minimálbér-emelés, kötelező átsorolások stb.),
 - a „bérstop” esetleges megszűnése a közszférában.
 - **csökkentheti**
 - az átgondolt személyi juttatás-gazdálkodás miatti megtakarítás,
 - feladat-ellátás átszervezéshez kapcsolódó személyi döntések.
- a **dologi jellegű kiadások** nagyságát és arányát
 - növeli az infláció, a közműdíjak növekedése;
 - jelentős mértékű, arányaiban számottevő csökkenés nem várható.

Bevételek

A költségvetési bevételek szerkezete az alábbiak szerint alakul:

Megnevezés	A bevételek aránya és összege									
	2006.		2007.		2008.		2009.		2010.	
	E Ft	%	E Ft	%	E Ft	%	E Ft	%	E Ft	%
Intézményi működési bevételek	6.992	4	5.975	5	6.596	5	8.647	5	9.207	6
Önkormányzatok sajátos működési bevételei	11.801	6	43.311	32	48.910	36	50.229	31	54.179	35
Önkormányzatok költségvetési támogatása	125.260	69	65.105	47	53.467	40	58.632	36	62.611	41
Kiegészítések és visszatérülések	991	1	142	-	8	-	17	-	308	-
Felhalmozási és tőkebevételek	22.981	13	6.393	5	8.312	6	6.758	4	3.543	2

Támogatásértékű bevételek	13.642	7	10.241	8	16.476	12	38.708	24	21.493	14
Támogatási kölcsönök visszatérülése, igénybevétele, értékpapírok kibocsátásának bevétele	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hitelek	0		4.698	3	1.41	1	764	-	1.608	2
Kiadások összesen:	181.667	100	135.865	100	134.810	100	163.755	100	152.949	100

Az önkormányzati költségvetések **bevételi oldalát** összességében **jelentős normatív forráselvonás** jellemezte, melyhez legtöbbször nem társult hatáskör- illetve feladat átrendeződés, megszüntetés.

Az önkormányzat elmúlt 5 évi költségvetésének bevételi összetételét áttekintve, egyértelműen megállapítható, hogy az **állami, központi költségvetési támogatás** képezi a működési források többségét.

Az önkormányzat működése teljes mértékben a központi költségvetési folyamatoktól, az éves költségvetési törvényekben meghatározott támogatási jogcímeiktől és támogatási összegektől függött az elemzett időszakban (is).

A költségvetési bevételek közül

- stagnáltak az önkormányzatok **sajátos működési bevételei** (a helyi adó bevételek, térítési díjak, stb.),

- arányaiban szinten maradt a költségvetési támogatás nagysága.

A felhalmozási és tőkejellegű bevételek – vagyis a beruházásokra, fejlesztésekre, beszerzésekre fordítható pénzeszközök – túlnyomó többsége pályázati támogatásból, kisebb része ilyen célú saját bevételből (helyi adók, elmaradott települések támogatása, stb.) képződött.

Felhalmozási célú hitel felvételére az érintett időszakban nem került sor (támogatás-megelőlegező hitel kivételével). A 2006. évben felvett hitelek visszafizetése az érintett időszakban biztosított volt, a gazdálkodásban aránytalan nehézséget nem okozott.

A költségvetési bevételek szerkezetére hatást gyakorolt, hogy a **költségvetési támogatások reálértéke csökkent**, és **egyre több saját bevétel megszerzésére**, illetve **pályázati források bevonására volt szükség**.

Szuhakálló esetében a saját bevételek jelentős mértékű növelése, a továbbiakban nem várható, az eddigi bevételek szinten tartása is nehézségekbe ütközhet (lakosság, vállalkozások fizetőképessége- és készsége).

A 2006-2010. közötti önkormányzati ciklus zárásakor elkészült - az Áht. 50. § (2) bekezdésének előírásai szerinti – **pénzügyi jelentés**, az alábbiak szerint foglalja össze, az önkormányzat gazdálkodási helyzetét:

A 2006-2010. évek alatt, az éves költségvetések tervezésekor az önkormányzat mindig – csakúgy mint 1990-től minden évben – **forráshiánnyal kellett, hogy számoljon**.

Év	Eredeti forráshiány előirányzat	„Teljesített”forráshiány E Ft
-----------	--	--------------------------------------

	E Ft	
2006	38.898	+749 (pénzmaradvány)
2007	33.759	4.698
2008	21.814	1.041
2009	14.005	583
2010	16.299	13.993

A tervezett forráshiányok évközbéli jelentős csökkenése ellenére, az önkormányzat 2007-2010. évi gazdálkodása során, **folyamatos likviditási problémákkal** küzdött, melyet meghatározóan befolyásoltak - a számottevő saját bevétel hiánya és az elégtelen állami finanszírozás mellett - az előző évekről áthúzódó kötelezettségek.

Az **előző önkormányzati ciklusból áthúzódó** – fizetőképességi problémák miatt nem teljesített - **követelések** túlnyomó többségét teljesítette a választási ciklusban az önkormányzat, de teljeskörű kiegyenlítésére nem tudott sort keríteni.

Az önkormányzat csekély – 2-2,4 M Ft körüli – nettó finanszírozása miatt, a munkabérhitel igénybevétele és felhasználása, a fizetőképesség fenntartása érdekében nem volt megfelelő megoldás. Ezért a képviselő-testület, 2007. augusztus 1-jével **7 M Ft folyószámlahitel** felvételéről döntött, a működési kiadások átmeneti fedezetének biztosítása érdekében, mely évente megújításra került. A hitelkeretet 2007-2010 év során teljes egészében kihasználta az önkormányzat.

Az eltelt évek alatt ezen **hitel kamatai** rendkívüli mértékben megterhelték az önkormányzati költségvetést.

Az önkormányzat gazdálkodási nehézségein tovább rontott, az **ÖNHIKI-s** feltételek szigorodása, a rendszerben elismert forráshiány önkormányzati gazdálkodási körből való kikerülése, a közoktatási intézményfenntartó társulások létrehozásával. Mindezek eredményeképp, az önkormányzat 2008-2009-ben nem tudott ÖNHIKI-s pályázatot benyújtani, s erre 2010-ben sem volt lehetősége.

A képviselő-testület – tekintettel az önkormányzat súlyos gazdálkodási helyzetére, illetve a közoktatási rendszer megváltozó finanszírozási rendjére – 2006. június 21-én döntött az általános iskolai oktatás **intézményfenntartó társulás** keretei közötti ellátásáról. A testület 2007. július 1-jével az óvodai feladatellátást hasonló módon átszervezte, szintén intézményfenntartó társulást hozott létre. A társulások székhelye mindkét esetben Kazincbarcika város Önkormányzata. A közoktatási intézmények társulási formában történő fenntartása 2006-2010. évek folyamán lehetővé tette, hogy az önkormányzatnak, az intézmények működéséhez saját forrás nem kellett biztosítania, sőt a tagintézmények működése során jelentős, évente megtakarítás keletkezett az önkormányzat javára.

Az önkormányzat gazdálkodásában a legsúlyosabb problémát, a hulladékgazdálkodási szolgáltató, az ÉHG Zrt. felé 2004-2006. években felhalmozott **számlatartozás** megfizetése jelentette. A Zrt. többször biztosított részletfizetési kedvezményt, illetve eltekintett a késedelmi kamat megfizetésétől. Ennek és a 2007-2009. évek működésképtelen támogatásainak köszönhetően, a 2007. január 1-én fennállt tartozás 7.051 E Ft-ról, 2010. augusztus hóra 1.141E Ft-ra csökkent. Az azóta eltelt időszakban az önkormányzat a tartozást teljes mértékben kiegyenlítette.

Fenti folyamatokra tekintettel 2007 és 2010. között a gazdálkodás, a feladatellátás folyamatosságát a 7 M Ft összegű folyószámlahitel felhasználásával lehetett biztosítani.

Az önkormányzat értékpapír műveletet nem hajtott végre 2007-2010. évben.

Az önkormányzat feladatellátásának hatékonyra tétele érdekében **különböző társulások** hozott létre, illetve társulásokhoz csatlakozott, így pl:

- A családsegítő és gyermekjóléti feladatok ellátására az 1997. év CXXXV. tv. alapján a sajkócazi székhelyű Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat közös fenntartásával;
- Különböző önkormányzati és területfejlesztési társulásokban való részt vétel: Kazincbarcika és Térsége Területfejlesztési Társulás; TÖOSZ, Kazincbarcika és Térsége Többcélú Kistérségi társulás, Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás, Központi Orvosi Ügyelet, Közművelődési Társulás, stb.;
- Közoktatási Intézményfenntartó Társulás Kazincbarcika város önkormányzatával.

A **Kazincbarcika és Térsége Többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulásnak** az önkormányzat alapító tagja. A Társulás keretein belül közoktatási, egészségügyi, szociális és gyermekjóléti, belső ellenőrzési feladatokat láthatnak el közösen a társult önkormányzatok 2004 évtől. Szuhakálló esetében a Többcélú Társulás – különböző okok miatt – elsősorban a közoktatási feladatoknál jelentkező finanszírozási formák esetében váltotta be az elképzeléseket. Egyéb önkormányzati kötelező feladataink ellátáshoz, az önkormányzat költségvetésében megjelenő számottevő plusz finanszírozás nem társult.

Szuhakálló Önkormányzata 2007-2010-ben **alapítványnak, közalapítványnak** pénzeszközt, térítésmentesen juttatott vagyont nem adott át.

Az Önkormányzat költségvetésének nagyságára, működési hiányára tekintettel 2007-2010-ben **nem volt könyvvizsgálásra kötelezett**.

Az Önkormányzat gazdálkodással kapcsolatos tevékenységét - az ellenőrzési tervben foglaltak szerint – a **belső ellenőrzés** 2007-2010. évek alatt, minden évben vizsgálta. Az ellenőrzések a gazdálkodás, költségvetési tevékenység minden területen a jog-, szabály- és ésszerűséget, valamint a feladat-ellátási kötelezettséggel összhangban lévő hatékonyságot állapítottak meg. Az ellenőrzések tapasztalatai a napi munkában folyamatosan hasznosításra kerültek.

Az önkormányzattal szemben – a jelentésben kimutatott tételeken kívüli - egyéb határidőn túli követelés nem áll fenn. Az önkormányzat 2006-2010. években, minden gazdálkodási nehézsége ellenére, eleget tudott tenni szerződésben megállapított és számlákon alapuló fizetési kötelezettségének.

A meglévő **önkormányzati vagyon** folyamatos karbantartásáról, felújításáról gondoskodott. A beruházásoknak, felújításoknak, eszköz- és gépbeszerzéseknek köszönhetően az önkormányzati vagyon **megőrzéséről** gondoskodott.

Az önkormányzat valamennyi vagyonát **saját üzemeltetésben** tartja fenn. Vagyonával a vagyonrendeletében szabályozott módon gazdálkodik. **Térítésmentes vagyonátadásra** az elmúlt években nem került sor.

Szuhakálló község önkormányzata a 2006-2010. évi választási ciklusban meghozta és végrehajtotta azokat a szükséges döntéseket, amelyek az önkormányzat működőképességének megőrzéséhez szükségesek voltak. Az önkormányzat az elmúlt években szembesült mindazokkal a nehézségekkel, amelyekkel a legtöbb települési önkormányzat.

a.) Az önkormányzattal szemben 2006.augusztus 15-én 7.922 E Ft követelés állt fenn.

2010. augusztus 15-én a fennálló követelés összege: 1.773 E Ft.

2011. március 31-én, az önkormányzattal szemben követelés nem áll fenn.

b.) Az önkormányzat követelése:

Jogcím	Összeg E Ft	Keletkezésének ideje	Oka
Magánszemélyek kommunális adója	1.193	2000-től	Behajthatatlan ill. végrehajtás alatt lévő tartozás
Vállalkozók kommunális adója	22	1995-től	Behajthatatlan ill. végrehajtás alatt lévő tartozás
Iparűzési adó	1.225*	2006	Behajthatatlan ill. végrehajtás alatt lévő tartozás
gépjárműadó	3.616*	1990-től	Behajthatatlan ill. végrehajtás alatt lévő tartozás
Késedelmi pótlék	1.303	1990-től	Behajthatatlan ill. végrehajtás alatt lévő tartozás
vízdíj	438	1990-től	Behajthatatlan ill. végrehajtás alatt lévő tartozás

* A Quick Silver Kft felszámolásának kezdete óta nem fizet iparűzési adót

Az önkormányzat követeléseinek állománya, 2007. évhez képest növekedett. 2010. évben növekedett a legnagyobb ütemben és mértékben a követelések nagysága (kommunális adó: +622 E Ft; iparűzési adó: +1.064 E Ft; gépjárműadó: +1.933 E Ft).

A gazdasági válság hatásai, a romló életkörülmények egyértelműen befolyásolják az adózók fizetési hajlandóságát, képességét.

Ugyanakkor valamennyi adófizetési kötelezettségét nem teljesítő adózó részére – erre irányuló kérelem esetén - a részletteljesítés lehetősége biztosított volt. Azokkal szemben, akik nem éltek ezzel a lehetőséggel vagy felszólításra sem fizették meg adótartozásukat, a végrehajtási eljárás megindult.

A gazdasági társaságok esetében is, a gazdasági válság hatása egyértelműen kimutatható, mely az önkormányzatot hátrányosan érinti a helyi iparűzési adóbevétel csökkenése miatt.

2.4. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

- Az Önkormányzat **sajátos működési bevételeinek** növelési lehetőségeit keresni kell. Ugyanakkor a lakosság terhei tovább érdemben nem emelhetők. Törekedni kell olyan **helyi adórendszer** megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze lehet az Önkormányzat saját forrás növelésének. *(Jelen jogszabályi környezetben rendelkezésre álló lehetőségek: a kommunális-adó értékállóvá tétele, vállalkozások esetében építményadó esetleges bevezetése; a központilag bevezetésre kerülő új, kötelező adónemek –pl. ingatlanadó –következetes alkalmazása.)*

Figyelemmel kell lenni ugyanakkor arra a tényre, hogy a **helyi adóztatást, a helyi adópolitika kialakítását** befolyásoló, **meghatározó** várható kormányzati **változtatások** jelenleg **nem ismertek**, sem struktúrájukban, sem összecszerúságukban.

A **helyi adóbevételek növelése** az adótartozások, **kintlévőségek behajtásával, beszedésével** meghatározóan nem biztosítható, mivel valamennyi beszedhető és végrehajtható adó realizálódik az önkormányzatnál.

- A képviselő-testület nyomon követi a **költségvetési támogatási rendszert**, és az elképzeléseivel összhangba hozva, igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel megteremteni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja. Pl. szociális ágazatban intézményfenntartó társulás, kistérségi előnyök kihasználása átszervezések, stb).

A **kistérségi lehatárolás megváltoztatására** irányuló kezdeményezés, illetve a **kistérségi feladatellátás** és ehhez társuló **finanszírozási feltételek** esetleges megváltoztatása, ugyanakkor nehezen tervezhetővé, nyomon követhetővé teszi ezt az önkormányzati célt.

- Az Önkormányzat áttekinti a meglévő **vagyontárgyait**, azok **hasznosításának** módjait és lehetőségeit, valamint a **fenntartási, üzemeltetési költségek** nagyságát. Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására, (különösen a bérbeadás, bérmunka lehetőségére), valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.

A **mobilizálható vagyon szűkös körére** tekintettel, ettől azonban nem várható jelentős bevétel növekmény. Az ingatlan hasznosítás során elsősorban értékkövető folyamatos bevételi lehetőség megteremtésére kell törekedni, (bérlet) különös esetben egyszeri, nagy összegű bevétel racionalizálására (adásvétel).

A **fenntartási, üzemeltetési költségek** minimalizálása – tekintettel arra, hogy ezen kiadásnem jelentős hányadát a közműdíjak teszik ki – elsősorban emberi tényező kérdése. Fokozott, a **jó gazda gondosságával** megvalósuló odafigyelés, melyhez meggondolandó **személyi felelősségi** kérdés társítása is.

- Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket, lehetőség szerint **hitelfelvétel nélkül**, minél több **pályázati forrás** bevonásával valósítsa meg.

A Képviselő-testület **hitelfelvételről** akkor döntsön, ha fejlesztési elképzelései megvalósításához az elnyert pályázattal megvalósuló fejlesztés

utófinanszírozott (támogatást-megelőlegező hitel); ha **az önerő biztosítására** saját forrásból nem képes.

Működési célú hitelfelvételre csak az önkormányzati működőképesség megőrzése vagy helyreállítása érdekében kerülhet sor, **kivételes esetben**. Az önkormányzat jelenlegi és várható költségvetése további, saját forrásból visszafizetendő hitelek felvételét nem teszi lehetővé, mert az a **működésképtelenséghez** vezethet. Ezt a tényt a **2011-2014 között mindenképpen megvalósítandó fejlesztési elképzelések meghatározásánál szem előtt kell tartani!**

2.5. Folyamatban lévő beruházások, fejlesztések:

A gazdasági program kidolgozásakor nincs folyamatban lévő beruházás.

3. A különböző szintű fejlesztési, szolgáltatási, illetve egyéb programokkal kapcsolatos érintettség

Az Önkormányzat gazdasági programját alapvetően befolyásolják azok a fejlesztési, szolgáltatás megvalósítási és biztosítási, illetve egyéb programok, melyekben területi elhelyezkedése, illetve céljai miatt érintett.

- a. Az Önkormányzat az előterjesztés készítésekor országos programokban nem érintett.
- b. Az Önkormányzat részt vesz a következő kistérségi programokban:

Kazincbarcika és Vonzáskörzete Többcélú Kistérségi Társulás által 2005. évben elfogadott **Térségfejlesztési Konceptióban**, és a 2009-ben aktualizált **Kistérségi Cselekvési Tervben** foglaltak megvalósításában való közreműködés.

- c. Az Önkormányzat a következő kistérségi társulás által kezdeményezett programokban vesz részt:

A Kazincbarcika és Vonzáskörzete Többcélú Kistérségi Társulás által létrehozott, vagy szervezett **egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális és területfejlesztési** társulási feladatok megvalósítása.

4. A gazdasági program

4.1. Fejlesztési elképzelések

Szuhakálló községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2011-2014. évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozza meg. **(A konkrét fejlesztési elképzeléseket a gazdasági program további részei, az adott témakörhöz kapcsolódóan tartalmazzák.)**

Ipar

A helyi iparral, illetve vállalkozásokkal kapcsolatos elképzelések megvalósítása fontos feladat, mivel a vállalkozások közvetve-közvetlenül a település fejlődését segítik, javítják a termékekkel, szolgáltatásokkal való ellátottságot, munkahelyet teremtenek, adóbevételekhez juttatják az Önkormányzatot.

A **helyi ipari területtel** kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

A helyi ipar számára a településen **külön terület jelöl ki a rendezési terv**. Ez a Sajókaza felé vezető út bal oldalán, az ún. Szeles-aknai terület. (CF: MM.)

Az önkormányzat közigazgatási területéhez közel, de más települések (Izsófalva, Sajókaza) területén számos rekultivatlan külszíni bánya található, melyek hátrányos hatásai elsősorban Szuhakállót érintik. Ezen **bányák rekultiválása** érdekében, az érintett szakhatóságoknál a szükséges intézkedéseket, kezdeményezéseket meg kell tenni. (CF: M)

- **Javítani kell** a helyi iparterület adottságait, így különösen a következőket:
 - megközelíthetőség,
 - parkolási lehetőség, (CF: M)
- **Népszerűsíteni kell**, illetve vonzóvá kell tenni a helyi ipari területet. A népszerűsítést elsősorban hirdetéssel. (CF: MM)

A **vállalkozók támogatásával** kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- A helyi vállalkozások támogatása, érvényesülésének segítése érdekében ún. **Vállalkozói térkép összeállítása, aktualizálása**, (www.szuhakallo.hu; www.opont.hu), mely tartalmazza, hogy a településen mely vállalkozások mivel foglalkoznak és milyen címen található a telephelyük. Az adatbázis folyamatos karbantartását és minél szélesebb körű közzétételét biztosítani kell. (CF: MM)
- Az Önkormányzat honlapján térítésmentes **bemutatóközi lehetőséget** (nem reklám vagy marketing) kell biztosítani a helyi vállalkozásoknak. (CF: MM)

Idegenforgalom

Az idegenforgalom a település azon ágazata, amely még **kiaknázatlan** területnek tekinthető. Ki kell használni azt, hogy Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, s jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is. Ugyanakkor a település közkezdvelt és nemzetközileg is ismert **idegenforgalmi területek** (Miskolc; Aggtelek; Szilvásvár; Eger) **útvonalán** fekszik, mely eleve komoly lehetőségeket rejt magában. A turisztikai kínálat az igényeket figyelembe véve egyre szélesedik, ahol a településnek meg kell találnia, illetve ki kell alakítania **saját arculatát**, és tovább kell fejlesztenie a turisztikai vonzerejét.

A turisztika fontos, mert **munkahelyteremtő és megtartó képessége** is jelentős lehet.

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések

- Fejleszteni kell a település **turisztikai arculatát**. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek. (CF: KM)

- Ösztönözni kell **idegenforgalmi vállalkozások** létrehozását (pl. falusi vendéglátóhely)
- Keresni kell egyéb **ifjúsági szálláshelyek, táborozási lehetőségek** kialakításának módjait. (CF: *M*)
- A helyi idegenforgalmi, illetve kereskedelmi egységeket is fel kell venni a **Vállalkozói térképre**. (Ez hozzájárul ismertségük növeléséhez.) (CF: *M*)
- **Turisztikai kiadványokat** kell készíteni (pl.: füzet, prospektus, túratérkép stb.). (CF: *M*)
- Az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken megfelelő **pihenőhelyek kialakítása** (pad, asztal, szeméttároló edény). (CF: *MM*)
- Térségünkben prosperáló idegenforgalmi helyszínek, rendezvények **működéséhez való kapcsolódás**. (CF: *KM*)

Egyéb, idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- Támogatni kell az idegenforgalom-, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő **rendezvényeket**, biztosítani kell azt, hogy a rendezvények időpontja, programja megyei lapban egyéb médiában megjelenjen, a honlapra felkerüljön, megfelelő média-nyilvánosságot kapjon (CF: *MM*)
- Fel kell tüntetni az Önkormányzat **honlapján** a turisztikai lehetőségeket, valamint a Vállalkozói térképet, továbbá megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozások számára is. (CF: *MM*)

Infrastruktúra

Az **infrastrukturális fejlesztések** pozitív irányba befolyásolják a település fejlődését. Az infrastruktúra-fejlesztést gyakran más fejlesztésekkel elért eredmények kényszerítik ki, illetve a megvalósult infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési **igényeket indukál**, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete, ezért fontosnak tartja a **közúthálózat, a járda, a felszíni vízvezetés, a vízvezetékrendszer, a szennyvízcsatorna rendszer, a villamos energia, a gáz, a közvilágítás, illetve egyéb telefon, internet, kábeltelevízió** szolgáltatások biztosítását, magas színvonalú működéséhez való hozzájárulást.

A 2011-2014 időszakra tervezett **infrastrukturális fejlesztések**

- az önkormányzati ciklusban **első helyre** rangsorolt beruházási cél, a település **szennyvízcsatorna-hálózatának** kiépítése. A beruházás nagyságrendjére tekintettel az csak megfelelő (legalább 85%-os) pályázati támogatásból, lakossági és önkormányzati önrész vállalással valósulhat meg (CF: *MM*);
- a Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás által az ISPA projekt keretei között a **Múcsont-Szuhakállót elkerülő út megépítésével**, a község továbbfejlődésének, továbbterjeszkedésének új lehetőségei nyílnak meg, **új útszakaszok, építési telkek** létesülhetnek; (CF: *MM*)
- **Új építési telkek** kialakítása; az elkerülő úthoz csatlakozó belterületi utak kiépítése, pályázati támogatás igénybevételével, (CF: *MM*)
- A település átfogó **csapadékvíz-rendezésének** elkészítése pályázati támogatásból. (CF: *MM*)

- **Gyalogos-járda létesítés** a község belterületén a Bajcsy-Zsilinszky úton, a meglévő járdák felújítása (Kossuth út, Dózsa György út) pályázati támogatásból, (CF: **MM**)
- **Önkormányzati tulajdonú közutak felújítása;** (CF: **KM**)
- **Közvilágítási hálózat** korszerűsítése, bővítése;(CF: **M**)
- **Fiatalok szabadidős tevékenységéhez, szórakozási lehetőségéhez** a feltételek megteremtése, idősek napközi otthonának kialakítása (többcélú létesítmény) (CF: **KM**)

Az **informatikai lehetőségek** biztosítása a települési önkormányzatok számára a modern kor követelményeihez való igazodás, felzárkózás követelményét jelenti. Az informatika terén meg kell valósítani azt, hogy

- A 2003-ban létrehozott EGO-díjas önkormányzati honlap, a kor, a jogszabályi kötelezettségek által előírt követelményeknek való átdolgozását, biztosítani kell, hogy a **honlap, az Önkormányzati Portál fennmaradjon**, folyamatosan működjön, összhangban az **intézmények** részéről megvalósuló önálló kezdeményezésekkel, (CF: **MM**)
- Az internet hozzáférés biztosítva legyen a lakosság széles köre számára. A hozzáférést biztosítani kell a könyvtárban, meg kell vizsgálni vezeték nélküli, közösségi internet elérés (WIFI) kiépítésének a lehetőségét. (CF: **MM**)
- A képviselő-testületi munka elektronikus alapú előkészítésének megvalósítása, fenntartása. (CF: **MM**)
- Az önkormányzati feladatellátásban közreműködő, az informatikai eszközök használatát is igénylő területeken történjen meg az érintett személyek **számítógép-kezelési képzése**, használható informatikai tudás megszerzése. (CF: **M**)

Gép-, eszköz beszerzés elsősorban az önkormányzati település fenntartási feladatok, a közfoglalkoztatással összefüggő tevékenységek ellátásához.

A tervezett infrastrukturális fejlesztések túlnyomó többségét az önkormányzat csak **pályázati lehetőség és sikeres pályázat** esetén tudja megvalósítani.

4.2. Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése

A Szuhakálló községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2011 - 2014. évekre az alábbi feladatokat és célokat határozza meg a munkahelyteremtés feltételeinek javítása érdekében:

Általános foglalkoztatást segítő célok és feladatok

A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen fontos feladat, mivel a munkanélküliek aránya a településen **19 %**. **(2007-ben 11%!)**

2011. aktuális munkanélküliségi mutatói Szuhakálló vonatkozásában, az alábbi megoszlásban:

2011.02.20.	Nyilvántartott álláskeresők (fő)	Tartós munkanélküliek > 365 nap (fő)	Járadék tip. ellátásokban részesülők (fő)	Segély tip. Ellátásban részesülők (fő)	BPJ, RÁT- Rend. szoc. segélyesek (fő)	Munkav. korú népesség (fő)	Relatív mutató % ⁶	Arány szám ⁷
	133	33	11	12	48	695	19.14	1.9

Szuhakálló községben **23** kis(mikro)vállalkozás székhelye található. Többségükben szolgáltatást végeznek (kiskereskedelem, vendéglátás, biztosítási ügynök, vagyonőr, egészségügyi szolg. stb.). Ezek vagy egyéni vállalkozások, vagy olyan kft-k, bt-k, melyek 5 fő alatti alkalmazotti létszámmal működnek.

A helyi adók hatálya alá további **32** olyan vállalkozás jelentkezett be, amelyek vagy telephelyet tart fenn a településen, vagy a helyi adók (iparüzési adó) hatálya alá végző tevékenységet végez. A nyomvonalas-, illetve távközlési szolgáltatást (ÉRV Zrt.; Vodafone Zrt.; TIGÁZ Zrt; ÉMÁSZ, stb.) végzők kivételével, ezen cégek többsége is kisvállalkozásnak minősül alkalmazotti létszáma, és árbevétele alapján.

Jellemző a fuvarozást, közúti áruszállítást végző vállalkozások jelenléte – mely jelentős adóbevételi kockázatot hordoz magában, az elmúlt időszak tapasztalatai alapján -, emellett a fent felsorolt szolgáltató jellegű tevékenységek dominanciája meghatározó. A községben **termelő üzem jellemzően nem működik. Ipari** (csak helyi adó hatálya alá tartozó tevékenységet végez, nincs sem székhely, sem telephely) tevékenységet az Ormosszén Kft (külszíni szénbánya) végez.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat:

- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint **segíti a helyi ipart**, a helyi vállalkozásokat, valamint az idegenforgalommal érintett vállalkozókat, (CF: **MM**)
- segíti a **helyi gazdaság megerősödését**, ehhez igyekszik kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen, (CF: **MM**)
- a közszolgáltatások megtartása, **munkahelyet tart fenn** a köztisztviselők, közalkalmazottak foglalkoztatásával, (CF: **MM**)
- **közfoglalkoztatást szervez**, részt vesz a kistérség által szervezett közmunkaprogramokban, (CF: **MM**)
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók **igényeinek közvetítésében**, ehhez, honlapján hirdetési lehetőséget biztosít, (CF: **M**)
- rendszeresen **együttműködik** a munkaügyi szervezetekkel. (CF: **MM**)

Közfoglalkoztatás

A **közfoglalkoztatási** formákban (rövid- és hosszabb időtartamú) való részvétel előnyt biztosít az állás nélküli személynek azáltal, hogy a foglalkoztatások ideje munkavégzésnek, munkaviszonynak minősül, havi rendszeres jövedelemszerzésre ad lehetőséget, hozzájárulhat a mentálhigiénés, életvezetési problémák kezeléséhez; másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel (részben a munkaügyi központ pályázati finanszírozásával) tud ellátni közcélú feladatokat.

A támogatott foglalkoztatásával kapcsolatban az Önkormányzat

⁶ **Relatív mutató:** nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

⁷ **Arányszám:** a relatív mutatóhoz viszonyított aránya

- megvizsgálja és nyomonköveti a **foglalkoztatások lehetőségeit**, (CF: *MM*)
- kihasználja a támogatott foglalkoztatás **finanszírozási előnyeit**. (CF: *MM*)
- a **közfoglalkoztatáshoz** kapcsolódó állami támogatás teljességét felhasználja, (CF: *MM*)
- részt vesz a **munkaügyi szervek** által hirdetett foglalkoztatási formákban; (CF: *MM*)
- **értékteremtő beruházásokat** valósít meg a foglalkoztatások során, (CF: *MM*)
- **kistérségi együttműködés** keretei között részt vesz a közmunka programokban, a térségi foglalkoztatásban. (CF: *KM*)

4.3. A településfejlesztési politika célkitűzései

Szuhakálló Önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az **önkormányzati vagyon** a Képviselő-testület ciklusa alatt – a számviteli szabályok szerint elszámolt értékcsökkenés kivételével - ne csökkenjen, lehetőség szerint **gyarapodjon**. A képviselő-testület csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is **zökkenőmentesen finanszírozni tudja**.

A településfejlesztés széles nyilvánossága

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés, a település **lakossága számára ismert** módon, a széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen, mivel ez a biztosítéka annak, hogy az elméleti fejlesztési tervekből azok valósuljanak meg, melyek tényleg a település jövőjét, hosszú távú fejlődését, fejlesztését szolgálják.

A településfejlesztés nyilvánosságával kapcsolatos **célkitűzések**

- A településfejlesztésbe **be kell vonni** a helyi lakosságot, vállalkozókat és önszerveződő közösségeket. (CF: *MM*)
- A lakosságot a képviselő-testület SZMSZ-e szerint **falugyűléseken** kell tájékoztatni a községet érintő fontosabb beruházásokról (pl. szennyvíz), (CF: *MM*)
- A lakosság tájékoztatása során alkalmazni kell a hagyományos, mindenki által elérhető eszközöket, mint a **hirdetmény, szórólap, Önkormányzati Hírlevél, helyi médiákban** való megjelenés, (CF: *MM*)
- Fenn kell tartani és folyamatosan karban kell tartani a település honlapját, (CF: *MM*.)
 - A honlapon biztosítani kell a helyet
 - a Képviselő-testület működésével kapcsolatos közérdekű adatoknak,
 - a vállalkozói térképnek,
 - a turisztikai kiadványnak,
 - a település intézményeinek,
 - a helyi civil szervezeteknek,
 - a településen megrendezett programoknak. (CF: *MM*.)

A településfejlesztés átgondoltsága

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés során azok az igények kerüljenek **előtérbe**,

- melyek olyan probléma megoldására, igény kielégítésére irányulnak, melyek **alapvető településüzemeltetési** és **közszolgáltatási** feladatokhoz kapcsolódnak, vagy
- melyek **több** településfejlesztési, üzemeltetési **cél** megvalósítását is segítik,
- melyek a település fejlesztése szempontjából felállított **rangsorban elsőbbségi helyen szerepelnek**.

A településfejlesztés átgondoltságát segíti a jelen **gazdasági program**, valamint az éves **költségvetési tervek**, melyek sorrendbe állítják a célokat, illetve részcélokat valósítanak meg a ciklus évei alatt.

A településfejlesztés során – az alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási célú fejlesztések kivételével – **figyelembe kell venni** a következőket:

- azokat a fejlesztéseket, programokat kell **előtérbe** helyezni,
 - melyek **alapvető lakossági igényt** elégítenek ki, a lakosság legszélesebb körében;
 - melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az Önkormányzat **tartósan** (legalább 5 éven keresztül) a korábbi éveknél **magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással** számolhat, és/vagy
 - melyek hosszú távon a **népességszám** emelkedését illetve a népesség megtartását idézik elő,
 - melyek **munkahelyet teremtenek**.
- **háttérbe** kell helyezni azokat a fejlesztéseket, melyek
 - a lakosság, vagy a vállalkozók **nagyon szűk** körét érintik, és mely fejlesztésekkel megvalósuló beruházás **aránytalan nagy működtetési** kiadásokkal jár,
 - során létrejött beruházás **üzemeltetése aránytalanul nagy terhet** ró az Önkormányzatra, és adott közszolgáltatás **más módon, kedvezőbb** anyagi feltételekkel biztosítható.

A településrendezési terv

Az Önkormányzat területrendezési terve a településfejlesztés egyik **alapdokumentuma**, amely kijelöli a településen belül az egyes településrészek funkcióját, jellegét.

A település rendezési- és szabályozási terve 2002. szeptember hónapban lépett hatályba. A település szerkezeti terv **felülvizsgálatát** az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. tv. 10.§ (2) bekezdése értelmében **2012. évben el kell végezni**.

A Képviselő-testület feladata, hogy az elfogadott településrendezési tervvel és kapcsolódó fejlesztési tervvel **összhangban** valósítsa meg fejlesztési elképzeléseit, illetve az egyéb külsős fejlesztések, beruházások településrendezési tervvel való összhangját nyomon kövesse.

Felkészülés a pályázatokra

Mivel a Képviselő-testület mandátumának időszaka alatt, várhatóan **jelentős pályázati források** nyílnak meg, szükséges az, hogy a településfejlesztés egyik fontos eszközévé váljon a **pályázati tevékenység**. Valamennyi a későbbiekben említett pályázati forrás, **önkormányzati önrészt** is feltételez; enélkül pályázni nem lehet.

A sikeres pályázatok érdekében:

- **felelősöket** kell kijelölni a különböző szintű, jellegű pályázatok figyelemmel kísérésére, (CF: *M*)
- a pályázatok **megírására és menedzselésére** a szükséges szakértelemmel és tehetséggel rendelkező **személyt/személyeket/szervezetet** kell keresni és megbízni. A pályázati kiírások összetettebb, bonyolultabb jellege miatt célszerű külső pályázatíró és bonyolító megbízása. (CF: *MM*)
- vizsgálni kell az adott fejlesztés **megyei, kistérségi** fejlesztési programhoz való **illeszkedését**, szükség szerint gondoskodni kell a fejlesztés megfeleltetéséről, (CF: *M*)
- a pályázatok benyújthatósága érdekében a kiemelt fontosságú fejlesztésekre az **előre elkészített terveket** alkalmazni kell, illetve ezeket a **tervdokumentációkat el kell készíttetni** – mivel a tervezés, valamint az engedélyeztetés időigényessége miatt az adott pályázatban megadott határidő gyakran nem elegendő, (CF: *MM*)

Településfejlesztési célok

Az Önkormányzat következő településfejlesztési céljai olyan célok, melyek a település **általános fejlesztését segítik elő**, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához kapcsolódnak.

Településfejlesztési célok:

- települési szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése,
- építési telkek és ehhez kapcsolódva új utcák kialakítása,
- csapadékvíz-elvezető rendszer építése, felújítása,
- belterületi közutak felújítása,
- járdaépítés,
- fiatalok szabadidős tevékenységéhez, szórakozási lehetőségéhez a feltételek megteremtése,
- idősek napközi otthonának kialakítása,
- középületek környezetének rendezése, parkolók kialakítása,
- közvilágítás bővítése, felújítása,
- községi temető kialakítása,
- turisztikai jellegű területek fejlesztése, kialakítása,
- egységes, rendezett falukép kialakítása, fenntartása.

4.4. Az adópolitika célkitűzései

Szuhakálló Önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen **befolyásolja** a településen keletkező **saját**

bevételt, illetve hatással van a településen élő **magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire**.

A helyi adókkal kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Figyelemmel kell lenni ugyanakkor arra a tényre, hogy a **helyi adóztatást, a helyi adópolitika kialakítását** befolyásoló, **meghatározó** várható kormányzati **változtatások** jelenleg **nem ismertek**.

2010 évben a következő **helyi adónemekből** származott bevétel:

- magánszemélyek kommunális adója	4.526 E Ft
- gépjármű adó	5.240 E Ft
- vállalkozók kommunális adója	180 E Ft
- iparűzési adó	5.697 E Ft
- adópótlékok , bírságok	676 E Ft

A helyi adóztatás során az Önkormányzat Képviselő-testülete:

- minden évben, a **költségvetési koncepcióhoz** kapcsolódva megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott **bevételszerzési lehetőségeket**, (CF: **MM**)
- adó-fajtánként meghatározza az **érintett adózói kör nagyságát**, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – **kedvezmények és mentességek rendszerét**, a várható **bevételeket**, és az adóztatás miatt jelentkező **negatív hatásokat**, (CF: **MM**.)
- adófajtákat összehasonlítva **dönt a bevezetendő**, illetve **fenntartandó adókról**, az adórendelet módosításokról, (CF: **MM**)
- csak olyan **adórendeleteket** fogad el, amely
 - a lakosság számára még **elviselhető anyagi terhet** jelent,
 - **nem hat** a vállalkozók működésének, fejlesztési elképzeléseinek **gátjaként**,
 - **nem terheli** a vállalkozásokat a foglalkoztatottak számához kapcsolódva. (CF: **MM** .)

Az adóbevételek **növelése érdekében** a Képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy

- az adózók **fizetési morálja javuljon**, ennek érdekében rendszeresen **tájékozik az adókintlévőségek** nagyságáról, a beszédre tett **intézkedésekről**, illetve a szükséges adó-végrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért **eredményekről**, (CF: (CF: **MM**))
- az adóalanyok **teljes köre adóztatásra kerüljön**, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettsége teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről, (CF: **M**)

- az **adózők tájékoztatást** kapjanak az **adóbevételek felhasználásról**, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést (a honlapon közzé kell tenni az adóbevételek nagyságát, és az adóbevételek felhasználási célját, valamint a tényleges felhasználást), (CF: **M**)
- az önkormányzati adóhatóság szükség szerint éljen az Art. alapján biztosított **adóellenőrzési jogával** és az adóellenőrzések eredményéről a képviselő-testületet évente tájékoztatassa. (CF: **MM**)

Egyéb, adókkal, adó jellegű bevételekkel kapcsolatos adópolitikai célkitűzések

Az egyéb adó, illetve adó jellegű bevételek esetében az Önkormányzat Képviselő-testülete az adóbevételek maximalizálására törekszik.

Az adóztatás során a Képviselő-testület évente - szintén a költségvetési koncepcióhoz igazodva - vizsgálja

- a **megkeresésére fogantatosított végrehajtási eljárás** során beszédett bevételek nagyságát. (CF: **MM**)

4.5. Az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások

Szuhakálló község Önkormányzat Képviselő-testülete a gazdasági elképzelései között fontosnak tartja az egyes **közszolgáltatások** biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó intézkedéseket.

A Képviselő-testület – az **Önkormányzati törvényben** meghatározott sorrendet követve - a következő **közszolgáltatásokra** vonatkozóan rendelkezik:

- épített és természeti környezet védelme,
- lakásgazdálkodás,
- köztemető fenntartás,
- helyi közutak és közterületek fenntartása,
- köztisztaság és településtisztaság fenntartása,
- közbiztonság helyi feladatainak ellátása,
- közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban,
- közreműködés a foglalkoztatás megoldásában,
- gondoskodás az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról,
- gondoskodás az egészségügyi ellátásról,
- gondoskodás a szociális ellátásról,
- gondoskodás gyermek és ifjúsági feladatokról,
- közösségi tér biztosítása,
- közművelődési tudományos művészeti tevékenység, sport támogatása,
- a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása,
- egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése.

Közigazgatás

Az Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzati és egyéb közigazgatási feladatait a **Polgármesteri Hivatal** útján látja el.

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében szükséges:

- a **szolgáltató jellegű** közigazgatás megteremtése, (CF: **MM**)
- az **ügyfélfogadási rend** működtetése, (CF: **MM**)
- az **elektronikus ügyintézés** lehetőségének megteremtése, (CF: **KM**)
- az **információs szolgáltatás** működtetésének kiterjesztése (nem csak a szociális területekre), (CF: **KM**)
- a közigazgatás **tárgyi feltételeinek** szinten tartása, javítása (számítógép, gyors internet hozzáférés stb.) (CF: **MM**)

Az önkormányzati hivattal kapcsolatos **konkrét fejlesztési** elképzelések:

- a tárgyaló terem berendezéseinek cseréje (CF: **KM**)
- iroda-berendezések, bútorok pótlása, cseréje (CF: **KM**)

A fejlesztési elképzelések vagy **pályázati támogatásból**, ennek hiányában **saját forrásból** valósulhatnak meg, ütemezve, fontossági sorrend szerint, egyéb **előbbre rangsorolt fejlesztési célok teljesítése után**.

Az épített és természeti környezet védelme

A Képviselő-testület az épített és természeti környezet védelme érdekében, a helyi védelem alá helyezett ingatlanok tulajdonosai minden építéssel járó tevékenységet, csak a rendeleti előírásoknak megfelelően végezhetnek, így ez számukra anyagi többletterhet jelent.

A lakás és egyéb önkormányzati helyiség gazdálkodása

Az Önkormányzat bérlakással állománnyal nem rendelkezik. A település közigazgatási területén romatelep nem található.

Az önkormányzat a lakásgazdálkodási tevékenysége során

- az egyéb, nem lakáscélú helyiségei kihasználása lehetőségeit rendszeresen megvizsgálja, a hasznosítás során figyelembe veszi a közszolgáltatások biztosításának elsőbbségét, majd a felesleges kapacitások gazdaságos kihasználására törekszik. (CF: **M**)

A fejlesztési elképzelések megvalósításra, **pályázati támogatásból kerülhet sor**, ennek hiányában **saját forrásból** valósulhatnak meg, ütemezve, fontossági sorrend szerint, egyéb **előbbre rangsorolt fejlesztési célok teljesítése után**.

A vízrendezés és csapadékvíz elvezetés

Az Önkormányzat biztosítja az **egészséges ivóvízellátás** szolgáltatást.

Az ivóvízzel történő ellátás az **ÉRV. Zrt.** szolgáltatón keresztül történik. A **közkutak** üzemeltetését fenn kell tartani a jogszabályok által előírt körben, tekintettel a képviselő-testület 90/2010.(XI.18.) sz. határozatára, melyben a község közigazgatási területén található egyes közkifolyók megszüntetését kezdeményezte, azok indokolatlan üzemeltetése miatt.

A fejlesztési elképzelések –az üzemeltetési kiadások biztosításán túl- **anyagi forrást nem igényelnek.**

Csapadékvíz-elvezető rendszer

Az Önkormányzat Képviselő-testülete 2011. március 31-ig pályázatot nyújt be az Észak-Magyarországi Operatív Program **ÉMOP-2010-3.2.1/F jelű**, helyi és térségi jelentőségű vízvédelmi rendszerek rekonstrukciójára, a Suzha-patak Szuhakálló község belterületét veszélyeztető lokális vízkárelhárítási fejlesztésére.

Sikeres pályázat esetén, a pályázathoz kapcsolódó további modulok kiírása során, a belterületi **csapadékvíz-elvezetés átfogó rendezését**, pályázati források bevonásával kell megoldani.

A csapadékvíz-elvezető rendszer

- **karbantartása** indokolt különösen az egész településen, (CF: **MM**)
- **kiépítése** szükséges a még hiányzó területen, (CF: **MM**)
- **egységes** települési csapadékvíz-elvezető rendszert kell kialakítani.(CF: **MM**)

A csapadékvíz-elvezető rendszer karbantartását az **ingatlan tulajdonosai** a saját telkük előtt , egyéb helyeken az önkormányzat végzi.

A kiépítéshez, az egységes rendszer létrehozásához **pályázati lehetőségeket** kell keresni, mivel a beruházást csak önerőből a település nem tudja megvalósítani.

Csatornázás

A településen törekedni kell a teljes **szennyvíz-csatornahálózat** kiépítésére.

A csatornahálózat

- kiépítés előtt áll a településen (CF: **MM**.)

A kiépítéshez **pályázati lehetőségeket** kell keresni, mivel a beruházást csak önerőből a település nem tudja megvalósítani. A beruházás megvalósíthatósága érdekében vizsgálni kell az **önálló kivitelezés**, illetve a **társulásban való megvalósítás** lehetőségeit, a **pályázati feltételek** függvényében.

A köztemető fenntartás

Az Önkormányzat **kötelező feladatként** köteles ellátni a **köztemető** fenntartással kapcsolatos feladatokat.

A köztemető fenntartás, mint közszolgáltatás biztosítása, és színvonalának emelése érdekében az alábbi feladatok adódnak:

- Felül kell vizsgálni, meg kell hosszabbítani az Önkormányzat és a helyi Egyházközség közötti **megállapodást** az egyházi temető köztemetőként való használatáról. (CF: **MM**.)
- Át kell tekinteni **önálló községi köztemető** kialakításának, fenntartásának szükségességét és lehetőségét, tekintettel a kialakítás és az üzemeltetés anyagi kihatásaira. (CF: **KM**.)

Új köztemető kialakításának költségeire (ingatlanvásárlás, földhivatali munkarészek, építmények létesítése, stb.) pályázati forrást kell keresni, ennek hiányában **saját forrásból** kell fedezni a kiadásokat.

A helyi közutak és közterületek fenntartása

A Képviselő-testület a **helyi közutak fenntartásával** kapcsolatban a közúthálózat olyan kialakítására törekszik, melyek megfelelnek a település igényeinek.

- Szükséges a belterületi utak **folyamatos karbantartása, felújítása** különösen a következő útszakaszokon:
Állomás út, Vörösmarty út, Vintertelep út teljes aszfaltszőnyeggel borítása; valamint az éves fenntartási, felújítás munkálatok, kátyúzások elvégzése. A felsorolás nem jelent sorrendiséget. **Az Állomás út** felújítása során meg kell valósítani a terület **csapadékvíz-elvezető rendszerének** kiépítését. (CF: **MM**)
- **Járda építés, felújítás** szükséges a Bajcsy-Zsilinszky, a Kossuth Lajos és a Dózsa György utakon. (CF: **KM**)

A közút fenntartását a tevékenység volumenétől függően **saját erővel**, illetve **külső szolgáltatóval** kell végeztetni.

A szokásos mértékű **karbantartás saját forrásból** biztosítható, a teljes **felújítás csak pályázati forrásból**.

A Képviselő-testület kívánatosnak tartja a **közterületek** megfelelő színvonalon történő fenntartását, ennek érdekében a következő feladatokat határozza meg:

- fokozott figyelmet kell fordítani a **közterületek gondozására**, tisztán tartására, állagának megőrzésére, (CF: **MM**)
- be kell kapcsolódni a más szervek által meghirdetett **település „virágosítási”** programba, ehhez kérni kell támogatók, önkéntesek segítségét, (CF: **M**)
- gondoskodni kell a **közterületek, intézményi területek fásításáról**, az elöregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról. (CF: **M**)
- Figyelmet kell fordítani a **köztéri építmények** állagának megőrzésére, (CF: **MM**)

Különösen a következő közterületekre kell koncentrálni:

- polgármesteri hivatal környéke,
- önkormányzati intézmények környezete
- Kastélykert
- temető,

A közterület-fenntartási feladatokat az Önkormányzat látja el **saját forrásból**.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a **játszóterekkel** kapcsolatban az alábbi feladatokat határozza meg:

- évente két alkalommal balesetvédelmi megelőző karbantartást kell végezni. (CF: *MM*)

A fenntartás költségeit **saját forrásból** kell fedezni.

A köztisztaság és településtisztaság fenntartása

A **köztisztaság és településtisztaság** fenntartási közszolgáltatás biztosítása érdekében az Önkormányzat

- a kötelező közszolgáltatás keretében gondoskodik a **kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról**; (CF: *MM*) a szolgáltatást az Önkormányzat az ÉHG Zrt. szolgáltatóval végezteti, szerződéses jogviszonyon alapján;
- **propagandát** folytat a szemétszállítási szolgáltatás kihasználása érdekében, (CF: *MM*)
- a szolgáltatóval együttműködve fenntartja és terjeszti a **szelektív hulladékgyűjtést**, gondoskodik arról, hogy a településen a kijelölt közterületi helyekre kihelyezésre kerüljenek a szelektív hulladéktároló edények, (CF: *MM*)
- évente két alkalommal megszervezi a **lomtalanítási akciót**, (CF: *MM*)
- évente egy alkalommal **hulladékgyűjtési akciót** szervez a lakosság és a civil szervezetek bevonásával, (CF: *KM*)
- rendszeresen gondoskodik a **köztemetőnél** található konténerek ürítéséről, (CF: *MM*)
- biztosítja azt, hogy a közterületeken, az intézményeknél a **hulladékgyűjtő edények** megfelelő számban legyenek kihelyezve, illetve rendszeres időközönként ürítésre kerüljenek, (CF: *MM*)
- gondoskodik az önkormányzati **közutak téli síkosság-mentesítéséről** és a **hóeltakarításról**. (CF: *MM*)
- A közterületek **tisztán tartásáról**, a **zöldfelületek gondozásáról** az önkormányzat gondoskodik. (CF: *MM*)

A feladatot az önkormányzat **saját forrásból** látja el.

A helyi tűzvédelem

Az Önkormányzat a helyi **tűzvédelmi feladatok** ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében

- közreműködik a **Kazincbarcikai Önkormányzati Hivatásos Tűzoltóság** eszközeinek korszerűsítését, bővítését célzó pályázati tevékenységben, (CF: *KM*)
- az Önkormányzati hivatal, illetve az önkormányzati intézmények vonatkozásában
 - figyelemmel kíséri a **tűzvédelmi szabályzattal** való rendelkezést, (CF: *MM*)
 - **tájékoztatást kér** a szabályozások évenkénti felülvizsgálatának, a tűzvédelmi oktatás megtartásának és a kapcsolódó nyilvántartások vezetésének megtörténtéről, (CF: *MM*)

- - rendszeresen **ellenőrizteti, hitelesítetteti a tűzoltó készülékeket.** (CF: *MM*)

A feladatot az önkormányzat **saját forrásból** látja el.

A közbiztonság helyi feladatainak ellátása

Az Önkormányzat a helyi **közbiztonsági feladatok** ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében

- támogatja a közbiztonság növelését segítő **programok, tájékoztatók** szervezését, ilyen programok tartását kezdeményezi a rendvédelmi szerveknél, (CF: *MM*)
- támogatja a **polgárőr egyesület** működtetését (szorgalmazza a polgárőr szervezet aktív tevékenységét, helyet biztosít számukra, anyagilag támogatja az eszközbeszerzéseket), (CF: *MM*)
- javaslatokat, észrevételeket tesz a **rendőrség helyi munkájának** hatékonyabbá tételére, (CF: *MM*)
- évente beszámoló keretei között értékeli a község közbiztonsága érdekében végzett rendőrségi tevékenységet, feladatellátást, (CF: *MM*)
- felhívja a rendőrség figyelmét a **tudomására jutott, közbiztonságot veszélyeztető** körülményekre, (CF: *MM*)

A feladatot az önkormányzat **saját forrásból** látja el.

Közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban

Az Önkormányzat a következők szerint működik közre a helyi energiaszolgáltatásban:

- **pályázati lehetőségeket** keres az energiaellátás **korszerűsítésére**, szükség szerint energiahatékonyságot növelő átalakításokat végez intézményeiben. (CF: *M*)

Közreműködés a foglalkoztatás megoldásában

Az Önkormányzat közreműködik a településen élő magánszemélyek foglalkoztatási problémáinak megoldásában. Az ellátott feladatokat a gazdasági program vonatkozó része tartalmazza.

Gondoskodás az óvodáról, az alapfokú nevelésről, oktatásról

Az Önkormányzat a közoktatási feladatellátás biztosítása, és színvonalának javítása, az intézmények fenntarthatósága és a feladatellátás helyi megvalósítása érdekében

- közoktatási intézményei, tagintézménnyé való átszervezésével közoktatási intézményfenntartó **táru**lást hozott létre, amelyben részvételét megvalósítja. (CF: *MM*)
- A közös fenntartás keretei között,

- a fenntartási többletköltségek minimalizása érdekében az intézményeknél kezdeményezni kell az **energiatakarékossági szempontok** előtérbe kerülését: a fűtés, a víz, és villamos energia költségek csökkentését, (CF: **MM**)
- intézkedéseket tesz az intézmények **kihasználtságának** növelésére, ennek érdekében **támogatja az intézményeket népszerűsítő programok** szervezését, valamint az intézményeknek bemutatkozási lehetőséget biztosít az Önkormányzat honlapján, egyéb megjelenési lehetőségnél; (CF: **MM**)
- segíti az intézmények **pályázati tevékenységét**, figyelemmel kíséri a benyújtott pályázatokat és azok megvalósulását. (CF: **KM**)

Az oktatási tevékenység biztosításához a következő **fejlesztésekre, felújításokra** van szükség:

- az oktatási intézményekben **szükségszerűen**, folyamatos korszerűsítés, szintentartás, pályázati és saját forrásból. (CF: **KM**)

Gondoskodás az egészségügyi ellátásról

Az Önkormányzat **kötelező feladata az egészségügyi alapellátás** biztosítása. A Képviselő-testület a gazdasági program időtartama alatt az egészségügyi szolgáltatást a következő módon kívánja biztosítani:

- Fenntartja **önállóan vagy társulásban**, illetve közreműködik a fenntartásában
 - a háziorvosi szolgálatot,
 - a védőnői szolgálatot,
 - az iskola-egészségügyi ellátást,
 - a fogászati ellátást,
 - a központi orvosi ügyeletet. (CF: **MM**)
- Az általa **önállóan** fenntartott egészségügyi ellátás esetében támogatja az egészségügyi ellátás színvonalát szinten tartó, illetve növelő **fejlesztéseket**, ezekhez **pályázati lehetőségeket** keres, (CF: **KM**)
- a közösen fenntartott ellátásokhoz biztosítja éves költségvetéseiben a szükséges mértékig az önkormányzati **kiegészítő saját forrást**, (CF: **MM**)
- a **parlagfű** elleni védekezésre kiemelt hangsúlyt fektet. Támogatja a témával kapcsolatos **ismeretterjesztést**, illetve a parlagfű terjedése ellen küzdő akciókat. (CF: **MM**)

Az egészségügyi ellátás biztosításához **fejlesztésekre, felújításokra**, a folyamatos szintentartás biztosítása mellett, **a ciklusban előreláthatólag nincs szükség**.

Gondoskodás a szociális ellátásról

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tartja a **szociális alapellátások** biztosítását, olyan **szociális háló** megteremtését, mely biztonságot nyújt a település lakosságának. A szociális ellátások területén az Önkormányzat a következő feladatokat látja el:

- A **Képviselő-testület és a jegyző** biztosítja az 1993. évi III. törvényben szabályozott rendszeres szociális ellátásokat. (CF: **MM**)

- A Képviselő-testület évente legalább egy alkalommal – illetve központi jogszabályváltozások miatt szükség szerint – **felülvizsgálja** a helyi szociális ellátások rendszerét **meghatározó rendeletét**. (CF: **MM**)
- A helyi életviszonyokhoz igazodó, a törvényben nem szabályozott **új ellátásokat** hozhat létre, ennek viseli a költségeit. (CF: **KM**)
- A következő szociális alapszolgáltatásokat biztosítja önállóan vagy a kistérségi társulás keretein belül: (CF: **MM**)
 - a szociális információs szolgáltatás (
 - házi segítségnyújtás,
 - jelzőrendszeres segítségnyújtás,
 - szociális étkeztetés,
 - családsegítés és gyermekjóléti szolgálat.

A képviselő-testület a szociális ellátásokról való gondoskodás során elsősorban az éves **költségvetési törvényben**, számára erre a célra biztosított **bevételei forrást** használja fel, mely elégtelensége esetén, a feladat ellátás biztonságát, folyamatosságát egyéb, **saját bevételei terhére** biztosítja.

Gyermek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás

Az Önkormányzat Képviselő-testülete kiemelten kezeli a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat. A kapcsolódó szolgáltatások körében ellátandó feladatok:

- A kiskorúak családban való nevelése, veszélyeztetettségük kialakulásának megelőzése illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a képviselő-testület **helyi gyermekvédelmi ellátó** rendszert működtet, mely keretei között biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó pénzbeli és természetbeli ellátásokat, (CF: **MM**)
- Évente **felül kell vizsgálni a helyi gyermekvédelmi, gyámügyi rendeletet**. A rendelet módosításánál figyelembe kell venni a gyermekvédelmi rendszer által tett jelzéseket, észrevételeket, (CF: **MM**)
- A képviselő-testület évente **tájékozik** a családsegítő és gyermekjóléti tevékenység községben elért eredményeiről, problémáiról, szükség esetén **intézkedéseket tesz, kezdeményez**, (CF: **MM**)
- A képviselő-testület évente **értékeli** az önkormányzat gyermekvédelmi és gyámhatósági tevékenységét, (CF: **MM**.)
- Az Önkormányzat a következő gyermekvédelmi szolgáltatásokat, ellátásokat biztosítja: (CF: **MM**)
 - családsegítő szolgálat és gyermekjóléti Szolgálat (kistérségi társuláson belül, intézményfenntartó társulásban),
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
 - gyermekétkeztetés,
 - iskolázási és tankönyvtámogatás,
 - Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszerben való részvétel.

A képviselő-testület a gyermekvédelmi ellátásokról való gondoskodás során elsősorban az éves **költségvetési törvényben**, számára erre a célra biztosított bevételi forrást használja fel, mely elégtelensége esetén, a feladat ellátás biztonságát, folyamatosságát egyéb, **saját bevételei terhére** biztosítja. A tankönyvtámogatás és iskolázási támogatás és a Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázat rendszerének működtetését az önkormányzat saját bevételei terhére, illetve az intézményi költségvetéseken belül biztosítja.

Közösségi tér biztosítása, valamint a közművelődési tudományos művészeti tevékenység, és a sport támogatása

Az Önkormányzat a **közművelődés és kultúra tevékenységekkel** kapcsolatban az önkormányzati rendeletben, illetve a jogszabályokban előírt szolgáltatások biztosítása és a szolgáltatások színvonala emelése érdekében a következő feladatok ellátásának szükségességét fogalmazza meg:

- Felül kell vizsgálni a helyi **közművelődési rendeletet**. (CF: MM)
- A **fiókkönyvtár** kistérségi társulás keretei közötti működése során, törekedni kell a megállapodáson nyugvó forrásmegosztás keretei között, a társulási forrás minél teljesebb körű, helyben történő felhasználására, az ellátás fejlesztésére, **közösségi internet** hozzáférési lehetőség biztosítására. (CF: MM)
- A településen lehetőség szerint ösztönözni kell a **szabadidős- kulturális – és sport tevékenységet**. Ennek formái a különböző, éves terv szerint szervezett programok, (CF: MM.)
- A **közösségi szintérenként is funkcionáló Kastélykert szükség szerinti fejlesztését, eszközellátottságát biztosítani** kell, ehhez azonban szükséges a meglévő vagyon megóvásának képessége, (CF: KM.)

A feladat ellátást **saját forrásból, kistérségi forrásból, pályázati támogatásból** lehet finanszírozni.

A nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítésének biztosítása

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a **Polgármesteri Hivatalon keresztül** biztosítja a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak érvényesülését, együttműködve a kisebbségi szervekkel, szervezetekkel. (CF: MM.)

Egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése

A Képviselő-testület az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítése érdekében a **következő közszolgáltatásokat biztosítja**, illetve az **alábbi intézkedéseket** teszi a szolgáltatás színvonalának emelése érdekében:

- A Képviselő-testület, a Polgármesteri Hivatal és az egészségügyi, szociális ellátást végző intézmények, személyek **folyamatosan együttműködnek** egymással az egészséges életmód feltételeinek javítása érdekében. (A kölcsönös együttműködés tapasztalatairól a testület legalább évente egy alkalommal meghallgatja az intézményvezetők, illetve a hivatalvezető **tájékoztatóját**.) (CF: MM)

- **Támogatja** azokat a kezdeményezéseket, melyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőrzéssel, az időszerű problémájával, a hátrányos szociális helyzetbe került személyekkel kapcsolatos **felvilágosító, tájékoztató, segítő** tevékenységre irányulnak. (CF: *M*)
- Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása érdekében ellátja a **helyi sporttevékenységgel** kapcsolatos feladatokat, melynek keretein belül biztosítja a mozgáshoz való **helyszínt**. (CF: *M*)
- Az egészséges életmód gyakorlásához, a szabadban történő kulturált időtöltés feltételeinek megteremtéséhez az Önkormányzat szabadidő parkként is funkcionáló **Kastélykert fenntartását, fejlesztését** biztosítja. (CF: *KM*)
- -A kulturális rendezvények sorába épüljenek be a **dohányzás-, alkohol-, drog - fogyasztás nélküli programok**. (CF: *MM*)

A feladatot az önkormányzat **saját forrásból** látja el.

4.6. Befektetés támogatási politika célkitűzései

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a **befektetés támogatási politikai** célkitűzéseit a következők szerint határozza meg:

- A Képviselő-testület törekszik arra, hogy a befektetők számára a település **kedvező feltételeket** biztosítson. (CF: *MM*)
- Az Önkormányzat az **ipari területtel**, az infrastrukturális beruházásokkal szintén támogatja a befektetni szándékozókat. (CF: *MM*)

5. A gazdasági program megvalósításának pénzügyi mérlege

5.1. Kiadások

A gazdasági program **egyes célkitűzései pénzkidás nélkül**, míg más célok **jelentős költségek árán** valósíthatóak meg.

A következőkben azok a **mérhető költségvetési kiadással** járó fejlesztések, célok kerülnek meghatározásra, melyek **a normál költségvetési kiadásokon túl terhelik** a költségvetést, és melyek **a mindenképpen megvalósítható célkitűzés** fokozatba kerülhetnek besorolásra, a jelenleg **rendelkezésre álló információk, tervezői költségvetések, költségbecslések** alapján.

A mérhető költségvetési kiadással járó fejlesztések, célok Megnevezés A megvalósítani kívánt fejlesztés konkrét megnevezése	Kiadás eFt Egyszeri
▪ települési szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése	350.000
▪ építési telkek és ehhez kapcsolódva új utcák kialakítása	50.000
▪ csapadékvíz-elvezető rendszer építése, felújítása	36.000
▪ belterületi közutak felújítása	20.000

▪ járdaépítés,	25.000
▪ temető létesítményeinek felújítása, építése, köztemető kialakítása	5.000
▪ Fiatalok szabadidős tevékenységéhez, szórakozási lehetőségéhez a feltételek megteremtése, idősek napközi otthonának kialakítása (többfunkciós építmény)	80.000
Összesen:	561.000

5.2. Bevételek

A gazdasági program egyes célkitűzéseinek megvalósításhoz a szokásos költségvetési forrásokon túl egyéb jelentős bevételek, elsősorban **pályázati források is szükségesek**, az előző pontban felsorolt beruházások jelentős része enélkül megvalósíthatatlan.

A pályázati támogatások **feltételezett aránya** 80%-al került egységesen beállításra, (pályázati kiírástól függően 60-90 % közötti lehet a pályázati támogatás) mely értelemszerűen az egyes feladatok megvalósításánál ettől **negatív és pozitív irányban** is eltérhet.

Mindenképpen figyelemmel kell lenni arra, hogy ezek a beruházások nem egyszerre, hanem évek alatt valósulhatnak meg, de az **éventüli kötelezettségvállalások** meghatározzák, az éves döntési lehetőségeket.

A következőkben azok a bevételek kerülnek meghatározásra, melyek az 5.1. pontban leírt kiadások fedezetéül szolgálhatnak.

A gazdasági program megvalósításához szükséges költségvetési bevételek és azok forrása Megnevezés

	Pályázati forrás E Ft	Saját forrás E Ft	Hitel E Ft
▪ települési szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése,	280.000	-	70.000 (vízi közmű)
▪ építési telkek, új utcák kialakítása,	40.000	10.000	-
▪ csapadékvíz-elvezető rendszer építése	28.000	3.000	-
▪ belterületi közutak felújítása	16.000	4.000	-
▪ járdaépítés	20.000	5.000	-
▪ temető létesítményeinek felújítása, építése, köztemető kialakítása	4.000	1.000	-
▪ fiatalok szabadidős tevékenységéhez, szórakozási lehetőségéhez a feltételek megteremtése, idősek napközi otthonának kialakítása (többfunkciós építmény)	64	16	-
Összesen	452.000	39.000	70.000

A saját forrás és/vagy hitel részbeni kiváltására fedezetül szolgálhat az **EU-önerő alap**, mely támogatás igénybevételének évről-évre változó, szigorú feltételrendszere van.

2007-2006 közötti időszakban, különböző jogcímenek **83.862 E Ft felhalmozási célú pályázati forrás érkezett** az önkormányzathoz (ebből az iskola-beruházás maga 74.600 E Ft-ot jelentett).

2007-2011 közötti időszakban **24.472 E Ft** fejlesztési célú **pályázati forrással** rendelkezett az önkormányzat.

A fentiekben megfogalmazott célok eléréséhez **nagyfokú és eredményes pályázati tevékenységre** van szükség.

5.3. Kiadás megtakarítás

A gazdasági program egyes célkitűzéseinek megvalósítása jelentős kiadás megtakarítással is járhat.

A következőkben ezek a kiadás megtakarítások kerülnek meghatározásra, melyek az 5.1. pontban leírt kiadások részbeni fedezetül is szolgálhatnak.

A gazdasági program megvalósítása során keletkező költségvetési kiadás megtakarítások

Megnevezés	Egyszeri kiadás- megtakarítás* E Ft
Általános iskolai oktatás intézményfenntartó társulásban való működtetése	21.600
Óvodai nevelés intézményfenntartó társulásban való működtetése	6.100
Összesen:	27.700

** 2010. teljes költségvetési évre, a hatályos költségvetési törvény és költségvetési rendelet alapján számolható kiadás-megtakarítás.*

6. Összegzés

Szuhakálló községi önkormányzat 2011-2014 közötti gazdálkodási lehetőségeit, fejlesztési elképzeléseit egyértelműen **meghatározzák** az önkormányzat adottságai: a nagymértékű **központi támogatásoktól**, a sikeres **pályázati tevékenységtől** való függés, a **saját bevételek korlátozottsága**.

Az önkormányzatnak törekednie kell a központi költségvetésen túli támogatásokon túli **bevételek növelésére**, a **kiadások mérséklésére**. Megfelelő kommunikációval, a **nyilvánosság bevonásával**, világos, korrekt képet kell adni, az önkormányzati döntések háttéréről, okairól és várt-várható hatásairól.

A gazdasági programban megfogalmazott célok, feladatok nagy része az éves költségvetések során végrehajthatók, az általános működési kiadások között fedezetük biztosítható.

Az **alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási** feladatokhoz kapcsolódó fejlesztési elképzelések, igények pályázati támogatás nélkül nem megvalósíthatók.

A 2011-2014 közötti időszakra megfogalmazott célok akár egy részének is teljesülése, sikeressé teheti az önkormányzati ciklusban végzett tevékenységet.

Szuhakálló, 2011. március 30.

Dávid István sk.
polgármester

Mindenképpen megvalósítandó célfokozatok (jele: MM)

1. Fejlesztések, beruházások:

	Megnevezés	Forrás		
		saját	hitel	pályázat
1)	szennyvízcsatorna- hálózat kiépítése		+	+
2)	a belterületi utak, járdák folyamatos karbantartása, felújítása	+		+
3)	Csapadékvíz-elvezető rendszer karbantartása, egységesítése, kiépítése	+	+	+

2. Település fenntartás, önkormányzati működés során jelentkező szolgáltató jellegű tevékenységek

	Megnevezés	Forrás		
		saját	hitel	pályázat
1)	Fel kell tüntetni az Önkormányzat honlapján a turisztikai lehetőségeket , valamint a Vállalkozói térképet , továbbá megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozások számára is.	-	-	-
2)	Támogatni kell az idegenforgalom-, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő rendezvényeket , biztosítani kell a megfelelő média-nyilvánosságot	-		-
3)	Az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken megfelelő pihenőhelyek kialakítása	+		
4)	Népszerűsíteni kell , illetve vonzóvá kell tenni a helyi ipari területet	-	-	-
5)	A helyi ipar, vállalkozások számára a településen kijelölt külön terület megtartása	-	-	-
6)	A hivatalos honlap, az Önkormányzati Portál fenntartása	-	-	-
7)	A helyi ipar, vállalkozások segítése	-	-	-
8)	A helyi gazdaság megerősödésének segítése	-	-	-
9)	Közszolgáltatások megtartása, munkahelyek megőrzése	-	-	-
10)	Közfoglalkoztatást szervezése	-	-	-
11)	Együttműködés a munkaügyi szervezettel	-	-	-
12)	Köztéri építmények állagának megőrzése	-	-	-
13)	Közterületek gondozása, tisztán tartására	-	-	-
14)	Az Önkormányzat és a helyi Egyházközség közötti megállapodásban foglaltak teljesítése , az egyházi temető köztemetőként való használatára	-	-	-

15)	A közigazgatás tárgyi feltételeinek szinten tartása, javítása	-	-	-
16)	Ügyfélfogadási rend működtetése	-	-	-
17)	A szolgáltató jellegű közigazgatás megteremtése	-	-	-
18)	A helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségek felülvizsgálata , az dózás rendszerének folyamatos nyomon követése	-	-	-
19)	A pályázatok benyújthatósága érdekében a tervdokumentációk készítettése	+		
20)	A pályázatok megírására és menedzselése	+		
21)	A településfejlesztésbe a helyi lakosság bevonása, a nyilvánosság biztosítása	-	-	-
22)	A kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról való gondoskodás, a szelektív hulladékgyűjtés bevezetése, lomtalanítási akció szervezése	-	-	-
23)	Gondoskodás közutak téli síkosság-mentesítéséről és a hóeltakarításról .	-	-	-
24)	A tűzvédelmi előírásoknak megfelelés	-	-	-
25)	A közbiztonság növelését segítő programok, tájékoztatók szervezése	-	-	-
26)	A polgárőrség működésének támogatása	-	-	-
27)	Javaslatok, észrevételek megfogalmazása a rendőrség helyi munkájának hatékonyabbá tételére, a tudomására jutott, közbiztonságot veszélyeztető körülményekre való figyelem felhívás	-	-	-
28)	A közoktatási intézményfenntartó táruulás(ok)ban való részvétel	-	-	-
29)	A fenntartási többletköltségek minimalizása érdekében az intézményeknél az energiatakarékossági szempontok érvényesítése	-	-	-
30)	Intézkedések intézmények kihasználtságának növelésére, az intézményt népszerűsítő programok támogatása	-	-	-
31)	Az egészségügyi alapellátás biztosítása.	-	-	-
32)	Parlagfű elleni védekezés	-	-	-
33)	Az 1993. évi III. törvényben szabályozott rendszeres szociális ellátások biztosítása	-	-	-
34)	A helyi gyermekvédelmi ellátó rendszert működtetése	-	-	-
35)	A szabadidős- kulturális – és sport tevékenység szervezett formában való működtetése	-	-	-
36)	A nemzeti és etnikai kisebbségi jogok érvényesülésének biztosítása	-	-	-

A bevonandó forrásoknál azok kerültek megjelölésre, melyek a szokásos, éves költségvetésben tervezett költségeken túli kiadást igényelnek.